

283. A lélek gyönyörűségét találja Szűz Máriával és Szent Józseffel Istenben

Imádkozzuk Szent Józsefről a 213. számú éneket:

*Betlehemnek jászolánál a Kisdedre ráhajoltál,
Megmutattad pásztoroknak, királyoknak,
Kit fiaik mindörökre hinni fognak.*

*Két kezed munkája árán növekedett a szent Bárány,
Műhelyedet verejtékkel megszentelte,
Ott készült a keresztfára áldott lelke.*

Úr Jézus a Miatyánkban úgy tanított minket imádkozni, hogy imádság közben lelkünk, vagyis szellemi képességeink: az értelem és az akarat az Atyához szálljon, *Aki a mennyben van* (vö. Mt 6, 9). Igazán mindig így kellene imádkoznunk: **a jobbik részünkkel már nem is itt a földön**, nem is itt a testünkben, hanem **Istennél, a mennyországban vagyunk!** Ma azonban imánkat próbáljuk úgy megélni, hogy **lelkünkkel** Betlehemben, illetve Názáretben legyünk **Máriánál és Józsefnél!** Tőlük akarjuk megtanulni, hogy kell gyönyörködnünk Istenben. Kérjük mi is, hogy a Boldogságos Szűz Mária és Szent József vigyen minket oda gyönyörűségünk tárgyához, Urunkhoz, Istenünkhöz úgy, mint amikor egykor szüleik *gyermeküket vittek oda Jézushoz* (Mt 19, 13), s az Úr átölelte és megáldotta őket.

I. Mária az Isten felé fordult ember

1. Abból a tényből, hogy Isten kiválasztotta őt a Megváltó Édesanyjául, kitűnik, hogy ez a názáreti **Mária** Istentől elgondolt, **eszményi ember**. Olyan ember, aki Istent és a felebarátot tökéletesen szereti. Ez irányt mutat a mi lelki utunkra is: egyre jobban törekednünk kell a főparancs megvalósítására (vö. Mt 22, 36-37), hogy olyanok legyünk, amilyenek Isten elgondolt minket!

2. Mária „Igen”-jéből – amellyel az angyalnak válaszolt – kitűnik, hogy a Szűzanya Istent befogadó ember (vö. Lk 1, 38). Mivel a gyermeknek hasonlítania kell édesanyjára és édesapjára, nekünk is **olyan embereknek kell lennünk, akik Szűz Mária és Szent József példájára Istent akarják befogadni!**

3. A **Szűzanya** ugyanakkor **Istent az embereknek ajándékozó ember**. Gyermekeit ugyanis azért kapta, hogy nekünk adja. Mi is a kegyelmeket, vagyis Isten önmagát ajándékozó szeretetét azért kapjuk, hogy továbbadjuk.

Szent József pedig mindezekben méltó társa a Boldogságos Szűz Máriának. Ahogyan a Szűzanya lelke Istenre rezonált, úgy **Szent József lelke is érzékenyen, készségesen igen-t mondott Istennek.**

II. Mária Istennek örvendező ember

Nyilván Józseffel együtt hallgatták, olvasták a próféták üzenetét, amelyet Názáretben olyan szívesen hirdettek a zsinagógában, hiszen fellépésekor Jézus is éppen Izajás könyvtekerését nyitotta ki: *Az Úr Lelke rajtam, Ó kent fel engem* (Iz 61, 1). Nos, ugyanez az Izajás próféta mondja: **Örvendezve örvendez az Úrban, és lelkem ujjong az én Istenemben, mert az üdvösség ruhájába öltöztetett engem, és az igazság ruháját terítette rám, mint ahogy a menyasszony ékszerekkel díszíti magát** (Iz 61, 10).

1. Ahogyan a vőlegény örömét találja menyasszonyában, József is örvendezve tekinthetett jegyesére, Máriára. Valahányszor ezt a szent szöveget a szívükbe fogadták, egymásra is gondoltak, **örvendeztek Istennek**, de még inkább gondoltak arra is, hogy Isten hogyan örvendezik nekik, embereknek.

Az örvendezés a kontemplatív imára való készület lényeges jellemzője, tudniillik ez már az Isten befogadására való készség öröme: **Amikor az Úr az üdvösség ruháját borítja ránk, akkor tulajdonképpen Önmagával borít be.** Nyilván ez az Istenben való örvendezés készítette Szűz Máriát és Szent Józsefet arra, hogy Tóbiással együtt mondják: *Én magam is egész szívvel Őbenne (Istenben) örvendezem* (Tób 13, 10).

Ez Jézus tanítványának az öröme:

- egyrészt tehát az ember örvendezik Istennek,
- másrészt pedig Isten örvendezik az embernek.

2. Az örvendezésnek egy magasabb fajtája a **gyönyörködés**. Az Ószövetség leghosszabb zsolttárában Szűzanya és Szent József is együtt imádkozta: *Óvj és segíts, hogy megszabaduljak, és mindig rendelkezéseidben gyönyörködjem!* (Zsolt 118, 117). Vagyis **aki Isten rendelkezéseire figyel** az értelmével, **aki** kész arra, hogy Isten rendelkezéseit **szeregettel**, vagyis akaratával **megtegye**, az valami **gyönyörúséget tapasztal meg az életében**. Ahogyan a bűn lelkiismeret-furdalást okoz, úgy Isten akaratának a megtevése, az erényes cselekedet, lelki békességet eredményez, gyönyörúséget szül az imádkozó ember lelkében. Ahogyan a Szűzanya Szent Józseffel a názáreti otthonban újra meg újra átelmélkedték Isten szavait, és cselekedeteikkel valóra váltották, úgy mi is örvendező lélekkel az ő mintájukra **örvendezzünk Isten rendelkezéseinek**, és még inkább magának **Istennek!** Gyönyörködjünk a hozzánk szóló Istenben, Aki nemcsak azt mondta el, hogy Ő milyen, vagyis hogy szentháromságos életben él, hanem azt is megmondta a parancsok közlésével, hogy milyen úton juthatunk el Hozzá: tudniillik a törvények, a rendelkezések megtartásával, mert így leszünk hasonlóak a Szent Istenhez, Aki *mindig kerül a rosszat, és csak a jót teszi* (vö. Zsolt 33, 15; 36, 27). **Milyen gyönyörúséges élet az Isten parancsai szerinti élet!** Ezt a Boldogságos Szűz Máriánál is látjuk, hiszen nem véletlenül mondjuk mi is idős rokonával, Erzsébettel együtt *boldognak* őt, *aki hitt* (Lk 1, 45). Az Anyaszentegyház is a Szűzanyát szüntelenül Boldogságosnak emlegeti. *József* is, *az igaz ember* (Mt 1, 19) – vagyis aki mindig megtartja Isten parancsait – boldogságos. **A szentek** lelke ugyanis boldogságos, mert az Istennel való találkozás, **az Istennek való örvendezés boldogságának állapotában élnek.**

3. Amikor a Boldogságos Máriát és a Boldogságos Józsefet nézzük, hogy ők hogyan örvendeztek Istennek, akkor a **Szent Család** názáreti otthonában elidőzve kézenfekvő, hogy azt is nézzük, hogy ők hogyan **örvendeztek Isten Fiának**, Jézusnak.

Mindnyájunknak adódott már alkalmunk édesanyát látni, ahogyan önfeledten szeretgette, dédelgette kicsiny, karon ülő gyermekét, aki pedig tiszta szemével, ragyogó kis arcával, egész lényével édesanyja és édesapja felé fordul. Milyen lehetett Máriának és Józsefnek a boldogsága, amikor Isten Fiát dédelgethették? Ha nem tudjuk ezt az elméleti kérdést megválaszolni, akkor gyakoroljuk! Gyakorlatban megtudhatjuk, ha **mi is dédelgetjük Isten Fiát**, Akit a Szűzanya nagyon óvatosan, József beleegyezésével karjainkba ajándékoz: „Itt van, szeretgesd, dédelgesd, **mosolyogjatok egymásra**, szóljatok egymáshoz, áradjon a szívtől a szívig a kölcsönös szeretet! Éljétek meg, hogy a **Jézus Szívéből** felétek **áradó szeretet** micsoda **életet fakaszt!**”

Az édesanya vagy az édesapa nem fárad bele gyermeke dédelgetésébe. Vég nélkül szeretné azt folytatni, de az emberi erő véges, és a nap a maga 24 órás ritmusával a pihenés időszakát is kiköveteli. Isten azonban nem fárad bele a mi szeretésünkbe. És ha a természet törvénye szerint esténként napunk befejeződik is, szívünk örvendezése ne szűnjék meg! Amikor lehunyjuk a szemünket álomra, akkor a **szívünk maradjon nyitva, örvendezéssel telve a mi isteni Urunk felé**, ahogyan az Egyház imádkozza: „Álmunkban is Te légy velünk!” (*Az imaórák liturgiája, Befejező imaóra himnusza*).

Aki szívesen él nappal Jézussal, az az éjszaka folyamán, alvásában is szívesen lesz Jézussal. Éjjel-nappal nemcsak Istenre tud az ember figyelni, hanem gyönyörködni is az Ő szeretetében. Sőt, ha van alkalmunk a nap folyamán, **pihenjünk meg ebben a szeretetben!** Adjuk át magunkat az örömezésnek! Ahogyan tud örömtől megdobbanni a szívünk, amikor a szeretett személyre gondolunk, úgy ez az öröm nemcsak egy szívdobbanásnyi időre járhatja át a bensőnket, hanem folyamatos is lehet, ha **engedjük, hogy a szeretetnek ez a piciny szikrája egyre nagyobb lángot vessen bennünk,** hogy az örömezés egyre jobban átjárjon minket. A Szűzanya és Szent József példájára ez az Istenben való gyönyörködés egyre jobban betölt bennünket!

III. Mária Isten szeretetétől lángoló szívű ember

Mária – aki *szívébe véste az angyal és a pásztorok szavait* (Lk 2, 19) – a legjobb módszert találta meg ahhoz, hogy lángoljon a szíve az Isten Iránti szeretettől, illetve Istennek iránta való szeretetétől. Isten ígéje ugyanis lángra gyújtja az ember szívét. Ahogyan a pálosok az elmékedés előtt imádkozzák: „**Gyújtsd lángra a szívemet!**” úgy ezt kérhetjük mi is. Isten ígéje ugyanis nagyon gyúlékony, tüzes szeretetből fogant, és tüzet lobbant annak a lelkében, aki befogadja. Amikor nagyon alázatosan konstatálhatjuk a Zsoltárossal együtt: *Örvend a szívem, Uram* – tudniillik mert lángra gyújtottad –, akkor őrizzük meg ezt a szeretetlángolást a Szűzanya és Szent József példájára! Tehetünk ilyen vallomást is az imádságunkban: „Uram, a Szűzanya és Szent József példájára Neked akarok örülni mindennél jobban! Benned találok meg legfőbb gyönyörűségemet.”

Amikor az imádkozó ember lelkében megfogannak ezek a szavak, és azok összetalálkoznak Isten szeretettől lángoló szavával, akkor nem lehet csodálni, hogy **lelkünkben egyre nagyobb lesz a szeretet lángolása, a szív gyönyörködése Istenben, és Isten gyönyörködése az Ő választottjában,** akit *tekintetre méltatott* (vö. Lk 1, 48), ahogyan a Szűzanyát és Szent Józsefet is kiválasztotta.

Ezt az imaszakaszt talán így lehet a legegyszerűbben összefoglalni: **Mária és József szívével szeretnénk szeretni Istent!** Mária és József szívével szeretni Istent, azt jelenti, hogy úgy akarjuk szeretni Istent, mint ahogyan ők szerették. Amint a gyermek, mindenben utánozza a szüleit, úgy mi is merjünk gyermeki bizalommal ilyen nagy dologra vállalkozni, az Isten Atyánk előtt legkedvesebb két embernek: Máriának és Józsefnek a szívével szeretnénk szeretni Istent! Biztosak lehetünk abban, hogy ez az irányulás kedves lesz Isten előtt! Biztos, hogy Isten is kedvesen tekint arra az emberre, aki Mária és József szívével akarja szeretni Őt. Azt mondja az Úr: „Gyermekem, én ismerem ezt az érzést, ahogyan Mária és József szeretett engem, én rád is ilyen szeretettel, ilyen kedvesen tekintek, mint őrájuk.” Mekkora gyönyörűség ez az ember számára, és milyen isteni öröm ez Isten Szívében, amikor tőlünk, Mária és József gyermekeitől is ezt az ismerős szeretetet kapja.

IV. Az imádkozó lélek Mária és József szívével gyönyörűségét találja Jézusban, Isten Fiában

Karácsonykor a Szűzanya altató dalát szoktuk imádkozni magunkra is vonatkoztatva: „Örömet ringatlak szívemből óhajtlak!” Vele együtt mi is mondhatjuk: „Magamhoz szorítlak, megcsókollak, Tégedet szívemből úgy imádlak” (Ho. 19/1. 6).

De a saját szavainkkal is kedveskedhetünk Neki: „**Úgy örülök, hogy vagy!**” Amikor az imádkozó ember gyönyörködik Jézusban, akkor elmondhatja: „Már nemcsak hiszem, hogy vagy, hanem tudom is, hogy vagy!” **A misztikus tapasztalás** ugyanis **valódi tudást ad Istenről.** Az Istennek való öröm egyre jobban lángolhat a lelkünkben, egyre nagyobb gyönyörűségünket találhatjuk Jézusban. Mondhatjuk Neki: „A lényed, a létezésed feletti örömet most már nemcsak tudom, hanem **be is fogadom.**” A tudás, az ismeret az értelemben van otthon, vagyis otthon adok Istennek a szellemi megismerő képességemben. Amikor pedig befogadom Őt, akkor **a szívemben készítek Neki szállást!** Az istenien kedves Vendég jelenléte, a lénye, a létezése feletti **öröm** azután egyre jobban **átjár** bennünket, ahogyan átjárja a kovászt a tészta, mint *Isten*, Aki a teremtéskor *lelket lehelt az emberbe* (Ter 2, 7). Azaz ahogyan a lélek átjárja az anyagot, és emberré leszünk, úgy

egyre jobban Isten is átjárja az Ő testből-lélekből álló, értelmes, szabad akarattal rendelkező teremtményét. Minél jobban átjárja lelkünket az Istennek bennünk való létezése feletti öröm, az annál nagyobb **gyönyörűsége hangol** minket. Mint a tűzvésznél az a pusztító elem elhatalmasodik, és városrészeket, erdőket tud elpusztítani, úgy ez a szeretet-tűzlángolás életet bontakoztat. Minél jobban átjár bennünket, gyönyörűséges életet, Isten életét bontakoztatja ki bennünk, hogy mi Istenben élhessünk.

Így megtapasztalhatjuk, hogy Isten léte feletti örömünk ujjongásra lobbant bennünket. A lélek a gyönyörűségtől énekelni szeretne, örömujjongásba kitörni, **megosztani boldogságát, Istenben való gyönyörűségét az egész világgal**. Mint ahogyan a Szűzanya is Istent magasztaló, ujjongó örömeikében megosztotta azt a nagy boldogságot, hogy *Isten tekintetre méltatta* (Lk 1, 48), kiválasztotta a Megváltó Édesanyjául. Az Úr **még fokozni akarja** ezt a gyönyörűséget, mert a lénye, a létezése feletti öröm az Ő isteni mivoltának élvezetére tüzesít bennünket. Micsoda csúcs ez!

V. Hogyan lehet állandósítani Szűzanya és Szent József példájára Istenben való gyönyörűséget?

Úgy, ahogyan ők tették:

1. Először is **rágondolni** Istenre újra meg újra. „Ha Rád gondolok, Uram, Te mindjárt fellobbantod szívemben Irántad a szeretetet.”

2. Aztán szabad **szavakkal** is kifejezni. Amikor tehát kimondjuk Máriával és Józseffel ugyanazt a szót, amellyel ők mondtak: „Jézusom, szeretlek!”, akkor mi is megtapasztalhatjuk, hogy, mennyire fellobog bennünk is a szeretet! Máriától és Józseftől tehát a Jézus-imát talán így tanulhatjuk meg: „Uram, Jézus Krisztus, **élő Isten Fia, szeretlek Téged!**” Vagy rövidebben így is lehet mondani: „Uram, szeretlek!”

Az Úr – Aki gyönyörűségét találja teremtményében, a Szűzanyához és Szent Józsefhez hasonlító választottjában – azt mondja: *Gyermekem, te most már tudod, hogy' szeretlek én!* Az imádkozó ember újra csak csodálkozik: „Uram, Jézus, Te szeretsz engem? Te ennyire szeretsz engem?” Milyen gyönyörűség, micsoda boldogság, amikor az imádságban a názáreti otthonban honoló lélek megtapasztalhatja, nemcsak kérdezi: – „Uram, Jézus, Te ennyire szeretsz engem?” –, hanem már ki is mondhatja, megvallhatja a tapasztalását, az élményét: „Uram, Jézus, Te ennyire szeretsz engem!”

Befejezésül a 19. számú éneket énekeljük:

*A szép Szűz Mária a Szent Fiának,
Imigyen énekelt kis Jézusnak:
Örömet ringatlak, szívemből óhajtlak, aludj, aludj!*

*Aludj el, magzatom, napom Fénye,
Életem egyetlen szép reménye,
Örömet ringatlak, szívemből óhajtlak, aludj, aludj!*